

Teologie: Jídlo a Bible 6.

Ježíš jako disident a pescetarián

Teologie

Ježíš jako disident a pescetarián 6.

Jak se tak prodíráme jídlem v Bibli, vrtá nám pořád hlavou, čím to, že v evangeliích nečteme nic, že by Ježíš jedl maso. Dokonce o tom není žádná zmínka ani v popisu Poslední večeře, která měla jinak všechny rysy „hodu beránka“, neboli slavnostní hostiny o velikonočních svátcích.

Možná namítnete, že v českých překladech zmínka o konzumaci beránka přece je. Například tato:

„On je poslal do města k jistému člověku, aby mu řekli: »Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko, u tebe budu jíst se svými učedníky velikonočního beránka.« Učedníci učinili, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního beránka“ (Matouš 26,18-19, ekumenický překlad).

Na vině je zavádějící překlad. V původní řečtině není o beránkovi žádná zmínka, píše se tam obecně o velikonočním jídle, které se bude jíst, a o přípravě velikonoční tabule.

Řečtina je stručná. Doslova je v textu “jíst paschu” a “připravit paschu”, přičemž pascha jsou Velikonoce. Beránek byl samozřejmě obvyklou součástí tabule, někteří rabíni nebo příslušníci jisté židovské sekty ovšem jehněčí nahrazovali chlebem. Je nanejvýš pravděpodobné, že tomu tak bylo i při Poslední večeři.

Z pozdějších pramenů také víme, že vegetariánem byl i Ježíšův bratr Jakub, zvaný Spravedlivý, lídr jeruzalémské církve.

Už jsme vyloučili možnost, že by se snad oba inspirovali starozákonním příběhem o prvním člověku, který před tím, než všechno zkazil, pojídal pouze rostlinnou stravu.

Ani inspirace vizí proroka Izajáše o harmonické a nenásilné budoucnosti nesedí. Kdyby to tak bylo, nemohl by přece Ježíš ve známém podobenství o marnotratném synu nechat otce, veskrze kladného hrdinu, při příležitosti návratu provinilého syna porazit vykrmené tele na slavnostní steaky (Lukáš 15,23).

A Jakub, ten by zase na apoštola Pavla určitě naléhal, aby se křesťané, kteří přišli z pohanského prostředí, omezili na zeleninu a obilnou kaši. Nic takového se nestalo. Vyloučili jsme také možnost, že by snad Ježíš a Jakub upřednostňovali rostlinnou stravu proto, aby se nemusel porážet dobytek.

Ve starozákonní zbožnosti bylo totiž hluboce zakotveno vědomí, že tajemství života spočívá v tom, že aby mohl život pokračovat, někdo jiný jej musí obětovat. Není to ovšem jen tak. Stát před oltářem zkropeným krví před chvílí živého tvora vyžaduje pokoru, respekt a vděčnost.

Život nás lidí je vykupován obětí jiných živých tvorů. A jako křesťané musíme zároveň dodat, že svoboda, nový život a nadějná budoucnost celého našeho světa byly jednou provždy umožněny tím, že se za svět v postavě Ježíše Krista obětoval Bůh sám (Jan 3,16). Obětování se je klíčem k životu. Ten, kdo oběť neumí nebo nechce přijmout, mívá často problém i s pokorou, respektem a vděčností.

Předně si musíme uvědomit, že Ježíš v podání evangelií nebyl vegetarián, ale pescetarián. A to je trochu rozdíl. Jedl ryby. Jeho bratr Jakub na tom byl určitě stejně. Oba pocházeli z Galileje, kde je jedno velké jezero, které se tenkrát, navzdory sladké vodě, považovalo za moře. U jeho břehů Ježíš potkal některé rybáře, kteří se hned na to stali jeho předními učedníky.

Být rybářem nebylo jen tak. Moře bylo považováno za místo, kde řádí protibožské síly, kde člověk může, třeba v bouři nebo vichřici, zahynout (Marek 4,35-41). Když jste rybářem, jako byste lovili ryby ďáblům a démonům přímo „u huby“. Ztraceně riskantní profese.

Ježíš, když šel tenkrát po břehu, zavolal na ty rybáře, ať s ním jdou lovit lidi. S lidmi je to totiž podobně jak s rybami.

Jsou zaplaveni zlem, plácají se v tom a nemůžou si pomoci. Vztek, frustrace, bezmoc, strach, přemrštěné daně, zadluženost, chudoba, nenávisť, nespravedlnost, sobectví, krutost – všechno smíchané dohromady v jednu hustou temnou břečku, ve které, ať chtěli nebo nechtěli, museli tenkrát lidé plavat.

Někdo hledal řešení u populistů, teroristů a revolucionářů (zélóti), někdo u nacionalistů a v tradiční zbožnosti (farizeové), někdo ve službě kněžské aristokracii, která měla moc (saduceové a chrámové osazenstvo), a někdo byl zticha, protože mu zbyly už jen oči pro pláč (Matouš 5,4-5). Těch posledních bylo nejspíš nejvíc.

Ježíš naproti tomu přichází s docela jiným konceptem. Řešení spočívá v návratu k původnímu úkolu Božího lidu být světlem (Matouš 5,14-16), stát se prototypem, pilotním projektem společnosti budoucnosti, zřeknout se nenávisti a touhy po pomstě, nenechat se zahltit obavami, spolehnout se na Boha a otevřít se novým rozměrům života, který Bůh otevírá pro všechny, kdo mají oči, aby viděli, a srdce, aby rozuměli.

Života naplněného dobrými skutky (Matouš 5,16), neboli třemi velkými S: Solidaritou, Spravedlností a Soucitím. Života, který Ježíš nazýval Božím kralováním. Jednoduše jde o to žít už nyní tak, jak se bude žít, až všechny stávající mocnáře pochybných charakterů nahradí jednou provždy spravedlivý a milosrdný Bůh.

Co to má všechno společného s Ježíšovým pescetariánstvím? Hodně! Ježíš kolem sebe vytvořil novou disidentskou komunitu, do jisté míry nezávislou na tehdejší politické moci. Tu představovala

chrámová instituce v čele s veleknězem a jeho širokou rodinou.

Chrám byl nejen náboženským centrem, byl také sídlem velekněžské vlády v Judsku, nesmlouvavým finančákem, centrální bankou, policejním ředitelstvím, ústavem pro diagnostiku nemocí a také jedny velké jatky, kde se nepřetržitě prodávala a byla porážena zvířata. Bez kněžského inspekčního razítka a náležitého zdanění nikdo nesměl porazit jedinou ovci.

Už asi tušíte, proč Ježíš jedl jenom ryby. Ty se totiž chrámovému režimu vymykaly. Nemůžete je donést k oltáři, nebo k místnímu „porážkovému knězi“, aniž by vám po cestě vypustily duši.

Ryby se prostě k chrámové oběti nehodí a díky tomu unikají i daňářům, kteří by vás u vstupu hned zinkasovali.

Ježíš se se svou novou disidentskou komunitou záměrně odstříhnul od chrámového monopolu na všechno. Uzdravoval a odpouštěl hříchy, ačkoli tohle právo měli jen chrámoví kněží. Jen oni, za patřičný poplatek, samozřejmě, mohli bývalého maroda prohlásit za zdravého, jen oni, pomocí předepsaného rituálu, mohli zbavit člověka zátěže provinění.

A příště už fakt ten slibovaný Ježíšův happening.

Máte nějaký postřeh, dotaz nebo poznámku? Napište na facebook Síť víry!

PeČ

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)